

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marția și Vinerea

Prețul inserțiilor: un șir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

„Anul sfânt”...

Unul dintre colaboratorii ziarului sibian *Tagespost*, face în numărul din 13 i. c. al acestui organ, câteva reflexiuni asupra bulei papale prin care s'a promulgat jubileul anului 1925, numit „Anul sfânt”.

Observările sale, — pe care le recomandăm atenției prietenilor concordatului, — merită să fie cunoscute și cititorilor ziarului nostru. Eată-le în următoarele:

Papa dela Roma a vestit zilele acestea în mod solemn, că anul 1925 va fi „an sfânt”. Hotărârea aceasta papală ar putea să ne fie, la adeică, indiferentă. Anul 1925 va fi, probabil, pe lângă tot caracterul său de sfânt, nici mai plăcut, nici mai neplăcut decât ceilalți ani lipsiți de calificativul sfințeniei. Dar, ori și cum, — în anul viitor se împlinește *primul sfert* din secolul al 20-lea: un motiv pentru a-l marca prin organizarea de festivități, — înlocuiește cu atâtă îndemănare, din partea bisericii catolice a Romei.

Cu toate acestea, nici un cugetător serios nu poate presupune, că scopul de căpetenie al anului sfânt au să-l formeze numai festivitățile, fie chiar cu efecte de propagandă. Oamenii cu desăvârșire naivi mai pot crede, că mișcările și manifestările bisericii catolice sânt afaceri pur religioase. Intellectuali tuturor confesiunilor s'au obișnuit de mult să vadă sau să caute *motive politice* în fiecare pas mai de seamă al catolicismului.

Cu oarecare dar de combinație și cu o memorie nu prea scurtă, se va putea stabili fără greutate și fondul mai adânc al promulgării marelui jubileu dela 1925.

S'a vorbit și scris, — în țara noastră puțin, dar mult în occidentul Europei, mai cu seamă în Belgia și Franța, — despre anumite încercări de apropiere între „sfântul scaun” și biserica anglicană. Masele mari ale publicului n'au fost încă lămurite asupra mersului acestor încercări, — se va fi așteptând ca acțiunea să intre în fază mai favorabilă. Și astfel a apărut — dacă ne aducem bine aminte — în eara acestui an o pastorală a arhiepiscopului din Malines, cardinalul *Merder*. Pastorală comunică, sub titlul „Desbaterile dela Malines”, lucruri interesante. Și anume faptul că între biserica Romei (reprezentant cardinalul *Mercier*) și biserica anglicană (reprezentată prin Lordul Halifax și o persoană foarte apropiată de arhiepiscopul de Canterbury) s'a desbătut chestiunea — firește nu în mod oficial! — despre o apropiere între biserica de stat a Angliei și între biserica singură mântuitoare a Romei.

Nu va fi prea riscat să afirmăm, că tratativele de apropiere se par a fi făcut

într'aceea oarecare progres. Ear papa, în publicația sa despre anul sfânt 1925, a putut să-și exprime speranța, că în acel an *se vor întoarce la sinul bisericii Romei, dacă nu toate, dar cel puțin unele popoare.*

Autorul articolului expune, după aceasta, punctul de vedere al protestanților, — cari voiesc să rămână tot protestanți și în anul sfânt 1925! — În fața acțiunii romano-catolice, care își va lua începutul formal în 1925. Pe temei istoric, aminteste încercările mai vechi, de pe la 1686, ale Romei papiste pentru catolisarea Angliei, și este de părere că astăzi pericolul „convertirii” Angliei se prezintă cu mult mai mare ca atunci, în secolul al 17-lea.

Această convertire a Angliei — sfârșeste autorul — n'avem să ni-o închipuim așa că într'o bună zi toată țara va trece, ca stindarde și muzică, în tabăra Romei. Marile schimbări, ce privesc lumea întreagă, nu se execută totdeauna dintr'odată și cu forță. Ear biserica romano-catolică, întocmai ca rezămul său de frunte: ieziștii, întrebunțează multe feluri de mijloace, care sânt mai eficace decât forța.

Reforma învățământului

În ședința din 13 Iunie a. c. a senatului s'a început citirea proiectului de lege pe articole.

La al doilea articol, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a susținut drepturile școlii noastre confesionale din Ardeal.

Până ce vom avea textul după notele stenografice, — publicăm resumatul acestei vorbiri după rapoartele apărute în ziarele din capitală:

Articolul 2 prevede: „Învățământul primar se predă în școlile statului (școala publică) și în școlile, sau institutele particulare autorizate de stat și în familie, conform legii învățământului particular”.

I. P. S. Sa Mitropolitul Ardealului arată rolul însemnat, pe care l-a avut în viața poporului român subjugat de unguri, școala confesională. Aceasta a fost veșnic în luptă cu tendințele de maghiarizare ale guvernului străin de care am scăpat. Arată apoi, că în inima poporului din Ardeal, școala confesională se bucură de cea mai înaltă stimă.

Biserica a făcut sacrificii mari pentru crearea și susținerea școlii confesionale, și de aceea îi e scumpă, ne voind să cedeze locul de paznică și îndrumătoare a culturii neamului.

„N'am lucrat fără pricepere ogorul muncii noastre. Cel mai scăzut procent de analfabeți este în Ardeal. Dovadă că școala confesională și-a împlinit destul de bine

misiunea. Noi, cei din Ardeal, înțelegem să ne manifestăm în cadrul vieții de stat, și de aceea susținem menținerea școlii confesionale.

În continuare, înaltul prelat arată o serie de anomalii ce se produc în Ardeal cu alcătuirea comitetelor școlare după legea dlui ministru al instrucțiunii. Se întâmplă astfel să fie sași și unguri în comitetele școlilor confesionale românești.

Di dr. *Angelescu*: Legea se va modifica. I. P. S. Sa, în încheiere, cere ca și școala confesională să fie considerată școală publică.

În acelaș senz au apărut caracterul confesional al școlilor primare și reprezentanții din senat ai celorlalte confesiuni din patrie.

Sostrea M. Sale Reginei în țară. M. S. Regina Maria a sosit Duminecă în capitală, înapoiindu-se din călătoria făcută în străinătate. Pe peronul gării dela Cotroceni, Săverana a fost primită de M. S. Regele și familia regală, precum și de membri ai guvernului, de reprezentanții puterilor străine ș. a.

Conferențe. Di profesor universitar *Nicolae Iorga* se află acum în Polonia, unde va sta 20 de zile pentru a ține o serie de conferențe la universitățile din Varșovia, Lwow, Cracovia și Vilna.

Congres la București. Partidul național român, fuzionând ca partidul țărănesc într'un partid sub numirea de „*Partidul național-țărănesc*”, comitetul central executiv, împreună cu comitetele din provincii, a hotărât convocarea congresului partidului pe ziua de 22 Iunie 1924 în București, când se va stabili programul de guvernământ și de acțiune a noului partid.

Vom vedea, dacă partidul național-țărănesc se va rosti în acest program și despre biserică și școală, două instituții asupra cărora comitetele de până acum — destul de vorbărețe de altfel — ale partidului n'au avut nici un singur cuvânt.

Pentru biserică. Din capitală se anunță: Ministerul Agriculturii și Domeniilor a aprobat a se da până la o mie jgure de pădure fiecărei mitropolii, și până la 600 jgure de pădure fiecărei episcopii din Ardeal; câte 500 ha pădure mitropoliilor din vechiul regat și Bucovina, și câte 300 ha pădure episcopilor din vechiul regat și din Basarabia, în folosință absolută, proprietatea rămânând statului.

Premiați. Academia Română a acordat, în sesiunea din anul curent, premii următorilor preoți: *Dimitrie Dan*, din Bucovina, 4000 de lei, pentru lucrarea sa *Mănăstirea Sucevița*; *păr. Hodoroba*, 3000 lei, *Răboiul de întregire*; *păr. I. Răduțu*, (în colab. cu dl Rădulescu Codin) 4000 lei, *Dragoslavele*; *păr. T. Boly*, 4000 lei, *Istoria școlii normale din Aiud*. — Pentru lucrări literare au fost premiați scriitorii: *Ion Gorun* (4000 lei); *Al. I. Stamatiad*, *I. Murășanu* și *I. Valerianu*, (câte 1000 lei). *Apostol D. Culea* (3000 lei) ș. a.

Unirea și întoarcerea Gălșenilor la Ortodoxie

1834—1847

(Sfârșit)

Ispitiți-vă voi înșivă: ce ați câștigat, că v-ați împărțit și v-ați înstrăinat sufletește de cătră olaltă? Ați câștigat, că străinii au rău în pumni de voi și s-au putut așeza mai ușor printre voi și, în parte, pe vetrele moșilor voștri, în acest sat.

Ispitiți-vă mai departe: dacă prin această risipire a voastră s'a sporit între voi evlavie, sau lumina sufletului, sau bunăstarea materială, și că oare uniți, dacă s'au rupt de cătră voi, cu cât sânt ei mai evlavioși, mai luminați ori mai întăriți, decât voi ceștialați.

Și, mai întrebați-vă, că oare despărțirea fratelui de cătră frate, pricinuită de asupritorii noștri de odinioară, va putea avea sfârșit bun pentru sufletul Neamului și pentru întregitatea hotarelor României de azi?

«Uniți» aștia, de pe aici și de pretutindeni, sânt legătuți, prin Episcopii și prin preoții lor, cu jurăminte cu papistași de limbă ungurească și nemțească și de alte limbi. Vlădicii lor n'au pus piciorul măcar în biserica de legea noastră la Incononarea dela Alba-Iulia. Ne știu însă amenința, ca Vlădica gr.-cat. de mai ieri dela Lugoj ear azi episcop la Oradea, că va scoate bulla Papei și că va pări cu ea, pentru niște gălbenași, Statul Român la Liga națiunilor, știți acolo unde s'au îndreptat și grofii unguri din România, când prin legea agrară li s'a luat din moșii, spre a se da celor ce trăesc din muncirea pământului. Asta e tovarășia, spre care îi mână pe uniți dogmele lor și legăturile lor sufletești.

Ei, vedeți: o biserică, cași cea gr.-cat. care s'a dat pururi și se dă și azi de partea străinilor, cari i-au dat ființa printre noi, nu va putea fi nici odată cu tot sufletul în slujba neamului și a statului românesc.

Ea este atârătoare de Papa dela Roma, care nu a fost nici odată prieten cauzei românilor, în cursul veacurilor; ea este legată strâns cu dogmele — adevăc cu credința — și cu sufletul cătră străini. Noi însă vrem ca în țara românească toți românii să fie *sufletește una cu Domnul Hristos din Ceruri și cu Neamul nostru* de pretutindeni. Alt poruncitor pe pământul românesc pentru sufletele noastre nu vrem să recunoaștem, decât pe Domnul nostru Isus Hristos și solidaritatea națională românească, — și nici decât «solidaritatea catolică», pe care o trimbiță de curând episcopul unit dela Oradea!

Și știți voi, *dela cine atâră să se facă acest lucru al adunării poporului românesc întreg sub o singură cărmuire sufletească și națională? Dela voi, dela popor!* Oare cândva, poporul a fost amăgit și siluit, și noi, preoții de azi, ne facem datoria numai de-a vă deschide ochii, spre a cunoaște lucrul. Poporul, prin viețile jertfite și prin munca și trezvia sa, a pus temelie la lărgirea statului român de azi.

Tot el, poporul, este chemat să înfăptuiască, după unitatea statului politic, acum unitatea religioasă și bisericească, prin care să se deie trănicioare veșnică Neamului și Țării noastre.

Vreți să vă desăvârșiți idealul național? O veți face! Nu o vreți? Nu vă si-

lește nimeni! Nu este mai nenorocit gând decât a crede, că cineva poate șterge de pe fața pământului, un popor care vrea să trăiască, sau să susțină viața în poporul care el însuși își sapă mormântul!

Așa și la noi, frați gălșeni! și pe toată întinderea pământului românesc și în întreaga lume. Căci nu e de ajuns întinderea largă a hotarelor țării și să înșiri grăniceri viteji la hotare. Nu, ci trebuie, ca să se facă *una și sufletul obștei de acasă* și să se curățe și înalțe în bine.

Azi trăim zile de democrație, când adevăc puterea de cărmuirea popoarelor este pusă în mâna lor însăși: ele să-și ajute în calea înaintării, ori să facă drumul racului. Noi cărturarii, sântem numai sfătuitoarii, dar nu și siluitoarii voștri! Noi, dacă veți primi îndemnul nostru, vom merge în frunte. De nu veți primi, ne vom da de o parte: ne vom spăla mâinile ca Pilat, și vom zice: Nu sântem vinovați de spargerea țării românești și de perirea Neamului.

Așa să mă înțelegeți și pe mine, în deosebire de amăgitorii cari s'au stre-corat *printre* voi și *dintre* voi până și în vremile din urmă, căutând să vă amăgească cu «unația», făgăduind că vor da creștere gratuită fiilor și fetelor voastre dacă vor trece la unație.

Cine dintre voi nu știe, de pildă, de amăgitorul, care a răpit la unație și a dus la școlile din Beiuș pe câțiva tineri de aici, prin o hotărâre scoasă dela sedria orfonală cu înșelăciune, până ce ministerul cultelor din București nu a tras dungă peste acea hotărâre?

Sau, mai departe, cine nu știe dintre voi despre cealaltă amăgire, ieșită și aceea pe dos, de a duce de aici, din Gălșă, câteva fete la mănăstirea gr.-cat. din Obreja, până ce ispititorul nu și-a luat tălpășița, de răul mamelor acelor fete...

Duhul cel rău n'a încetat și nu va înceta de a Vă mai ispiti. *Fiți tari în credință; fiți treji și puneți-vă mâna pe suflet și întrebați-vă: Ce este de făcut după cele petrecute, azi și mâine sânt de atunđ 90 ani, de când deputația comitatului v'a sfășiat în două tabere sufletești?*

Domnul Isus Hristos și Maica Domnului, cu toți sfinții, să vă lumineze gândurile și să vă deie hotărârea, ca earăși să vă adunați cu toții în jurul acestui sfânt Altar vechi, care a fost mângăierea înaintașilor voștri și nădejde neclătită a viitorului.

Prot. Dr. G. Ciuhandu

Ministerul de Finanțe a admis, ca pentru sărbătorile școlare organizate de cătră comitetele școlare pentru strângerea de fonduri necesare întreținerii școlilor și ajutorarea elevilor săraci, material didactic și bibliotecii școlare, să se reducă impozitul pe spectacole dela 32 la sută, la 10 la sută.

Comitetele școlare vor trebui să facă cerere pentru fiecare caz în parte, întru cât legea nu îngăduie reducerea de taxe în mod permanent.

Cererile pentru comunele rurale, se vor adresa administrațiilor financiare respective, ear pentru comunele urbane, direct Ministerului de Finanțe, Serviciul taxelor pe spectacole.

Citiți și răspândiți ziarul

Telegraful Român

Nr. 4870 Epitr. 1924

Cătră funcționarii consistoriali, profesorii de teologie dela seminarul „Andreian“, protopresbiterii și preoții din arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

Fondul de pensii preoțesc

Sinodul arhidiecezan în ședința VI ținută la 25 April (8 Mai) 1924 prin concluzul 66 aprobând modificările propuse de consistor la statutul provizoriu al fondului de pensii arhidiecezan, publicăm mai jos întreg statutul modificat după cum urmează:

Statutul provizoriu

al fondului de pensii al preoților și funcționarilor bisericești din Arhidieceza ortodoxă română de Alba-Iulia și Sibiu

I. Dispoziții generale

§. 1. Fondul de pensii servește în întia linie pentru pensionarea preoților din Arhidieceza, a profesorilor seminariilor dela seminarul „Andreian“, a funcționarilor și a oamenilor de serviciu consistoriali, cari întrunesc condițiile pentru a putea ocupa un post definitiv, precum și a văduvelor lor și ajutorarea orfanilor lor, ear în a doua linie pentru ajutorarea internatului orfanilor de preoți din Arhidieceza. Unde acest statut vorbește despre funcționari, fără a face distincțiuni, se vor înțelege toate categoriile înscrise în alineatul premergător.

§. 2. Fondul de pensii este proprietatea Arhidiecezei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu și are la bază ajutorarea reciprocă a membrilor.

§. 3. Participarea la acest fond este obligatorie pentru toți cei înșirați la §. 1.

Pentru soțiile funcționarilor amintiți în §. 1 cari sânt funcționare bisericești, participarea la fondul de pensii este facultativă.

II. Dreptul de pensie

§. 4. Fiecare funcționar din categoria celor numiți în §. 1 au dreptul la pensie după un serviciu neîntrerupt de 10 ani, în cazul dacă prin boală sau bătrânețe, sau altă cauză devin neapți pentru a mai servi sau dacă sânt dimisionați fără vina lor din serviciu.

Tempul de serviciu se socotește din ziua intrării în serviciile numite în §. 1 până la ziua când a urmat pensionarea.

La pensionare se vor considera numai acei ani de serviciu după cari s'au plătit taxele prescrise în §. 18, 19 și 20.

§. 5. Funcționarilor amintiți în §. 1. li se socotește ca ani de serviciu și acei ani, cari t-au petrecut ca învățători, profesori, sau altă funcțiune bisericească școlară în Arhidieceza, întru cât nu primesc după acei ani servii pensii separate și dacă plătesc taxele prescrise în §§. 18, 19, 20 plus 5% interese.

Favorul acordat de acest § se dă în urma unei cereri înaintate în răstimp de un an dela intrarea în serviciul bisericii.

Preoții, cari primesc o pensie de învățător, vor primi dela acest fond pensii numai dela data intrării în serviciu de preot.

§. 6. Văduva unui pensionar sau funcționar cu drept de pensie, dacă ea însăși are drept de pensie ca fostă funcționară, nu va putea cumula cele 2 pensii, va avea însă drept la pensia cea mai mare.

III. Pensia

§. 7. Pensia este personală, legată de persoana care beneficiază de ea. Plata ei nu poate fi făcută decât titularului. La copii minori se plătește tutorelui.

§. 8. Preoții și protopopii după un serviciu de 40 ani, funcționarii consistoriali după 35 ani, iar profesorii dela seminarul «Andreian» după 30 ani au dreptul la pensiuina întreagă normată în §. 9.

§. 9. După serviciu de 10 ani pensiuina se statorește la 40% dela retribuțiile ce le-a avut funcționarul în ziua pensionării și după cari s'au plătit cotele prescrise.

Dela 10 ani în sus:

a) la preoți-protopopi se mai adaugă după fiecare an de serviciu 2%.

b) la funcționari consist. 2 și 1/10%.

c) iar la profesori seminariali 3%.

Pensia nu poate fi mai mare decât salariul și gradațiile — la protopresbiterii plus salariul de protopresbiter — primite în ziua pensionării și după cari s'au făcut reținerile conform §. 18, 19 și 20.

La statorirea pensiei se numără numai anii întregi, lunile și zilele se consideră în favorul fondului.

§. 10. Limita de vârstă se statorește:

1. Pentru preoți și protopresbiterii 65 ani;

2. pentru funcționari 60 ani și

3. pentru profesorii seminariali 55 ani.

§. 11. Dacă funcționarul numiți la §. 1., înainte de a împlini 10 ani de serviciu din cauză de boală sau alt neajuns ar deveni neapli pentru a servi mai departe, ceace este a se constata prin 2 medici designați anume spre acest scop din partea consistorului, petentul fiind în drept să ceară completarea comisiei cu un medic designat de el, ori fără vina lor ar fi demisionați din funcțiune, pentru cazul că ar fi împlinit cel puțin 5 ani de serviciu, li se asigură o escontenare în mărimea unei jumătăți a salariului anual și adaosul de scumpete avut, iar neîmplinind nici 5 ani de serviciu, li-se restituie taxele fără interese, cu cari a contribuit la fond. Dacă funcționarul devine neap de serviciu în urma unui accident suferit în serviciul funcțiunei sale, va primi pensiuina cuvenită după 10 ani de serviciu, chiar și dacă nu a servit 10 ani împliniți.

§. 12. Văduva funcționarului are drept la jumătate din pensiuina ce a avut bărbatul ei, sau din pensiuina la care ar fi avut drept același în ziua morții sale. Văduva are drept la pensiuina până la moarte sau până la remărire. Văduva nu are drept la pensiuina, dacă dela celebrarea căsătoriei până la pensionare nu au trecut cel puțin doi ani și dacă soțul la încheierea căsătoriei a fost trecut de 55—60—65 ani (§. 10) și nu a servit după împlinirea acestor ani încă cel puțin 3 ani în serviciu activ, după încheierea căsătoriei.

Consistorul e în drept a face excepțiuni din caz în caz (accident, boală acută etc.)

Drept escontenare pentru sine și copiii săi primește odată pentru todeauna:

a) văduva unui funcționar care a răposat înainte de a împlini 5 ani de serviciu o sumă egală cu a 5-a parte, și

b) văduva unui funcționar, care a răposat înainte de a împlini 10 ani de serviciu o sumă egală cu jumătate a pensiuinii pe un an, la care ar fi avut drept bărbatul după un serviciu de 30, 35 sau 40 ani.

Orfanii de etate sub 18 ani ai unui funcționar văduv răposat înainte de a împlini 5 resp. 10 ani de serviciu primesc odată pentru todeauna drept escontenare jumătate din suma la care ar fi avut drept mama lor.

§. 13. Copii legitimi și legitimați, a căror mamă trăiește, ai unui funcționar numit în §. 1. — răposat după un serviciu de cel puțin 10 ani au drept la ajutor, până devin majori, care se sistează însă și mai înainte, dacă minorii își câștigă singuri existența.

Ajutorul de copii se fixează pentru 1 copil 20% din pensiuina cuvenită tatălui; pentru

2 copii 35%; pentru 3 s'au mai mulți copii 50% din acea pensiuina.

Suma ajutoarelor tuturor copiilor nu poate trece suma pensiuinii la care are drept văduva. În cazul, că sânt mai mulți ca 4 copii îndreptățiți la ajutor, li se va putea acorda ajutor extraordinar conform §. 28. Orfanii, ai căror părinți au fost ambi funcționari, au dreptul a reflecta la pensiuina la care le convine.

Orfanii de tată și mamă, capătă ajutorul duplu.

Orfanilor cu defecte corporale sau mintale, cari nu-și pot câștiga singuri existența li se poate acorda ajutorul și după ce au devenit majori, eventual până la moarte, dacă vor dovedi aceasta din 5 în 5 ani prin certificat medical și dela oficiul parohial respectiv. Copiii legitimi sau legitimați ai femeilor membre ale fondului, ai căror soți nu sânt în serviciul Arhidiecezei, au drept la ajutor numai dacă a murit și tatăl lor și dacă după acesta nu beneficiază de ajutor s'au pensiuina.

IV. Dispoziții excepționale

§. 14. Când un funcționar iese din serviciu fără vina lui, d. e. prin reducerea personalului sau prin nerealegere, acela are dreptul la pensiuina și fără documentarea invalidității, dacă a împlinit 10 ani de serviciu (§. 9), iar când astfel de cazuri se ivesc înainte de împlinire alor 10 ani de serviciu, li se restituie, cu excepția taxei fundamentale, sumele ce a contribuit la fondul de pensiuini, însă fără interese.

§. 15. Dacă un funcționar, iese din serviciul bisericii fără vina lui (§. 11) sau cu învoirea autorității bisericești competente, întră iarăși în serviciu, prin aceasta își recâștigă dreptul avut la fondul de pensiuini și la pensionare li se vor socoti și anii de serviciu anteriori, dacă va restitui pensiuina sau suma taxelor primite dela fond cu 5% interese dela ziua primirii acestora. Fără aceste restituiri timpul de serviciu li se va socoti numai dela ziua reîntrării în serviciu.

V. Pierderea dreptului de pensie

§. 16. Dreptul de pensiuina se pierde:

1. Prin moarte.

2. Prin renunțare de bună voie la post.

3. Prin destituire din post în cale disciplinară, dacă pierderea drepturilor de pensiuina se enunță prin sentință disciplinară ca pedeapsă.

4. Prin trecerea dela confesiunea ortodoxă la altă confesiune.

5. Prin pierdere calității de cetățean român.

6. Când văduva se mărită sau duce o viață imorală, și dacă la moartea soțului din vina ei proprie nu a trăit împreună cu el sau a fost pedepsită pentru crimă sau delict difamante.

7. Orfanii când devin majori, sau își câștigă singuri existența, sau se căsătoresc, sau dacă sânt pedepsiți pentru crimă sau delict difamante, decretându-se prin sentință judecătorească și suspendarea drepturilor cetățenești sau interdicția dela funcțiuni publice.

8. Orfanii primiți în Internatul Arhidiecezei nu beneficiază de ajutor, câtă vreme sânt adăpostiți gratuit în Internat.

VI. Mijloace

§. 17. Fondul se alimentează din:

1. Taxa fundamentală.

2. Taxa anuală.

3. Taxa de avansare.

4. Taxe de biserici.

5. 1/4 venit dela parohiile și protopopiatele vacante.

6. Discuri.

7. Taxele pentru examenul de calificare preoțesc și extradarea duplicatelor de diplome ori certificate.

8. Pedepse dictate de autoritățile bisericești spre acest scop.

9. Ajutor permanent dela stat.

10. Donațiuni și legate făcute în favorul acestui fond.

11. Interesele capitalului disponibil a fondului.

12. Suma ce se plătește din venitele Tipografiei arhidiecezane pentru ajutorarea preoteseilor văduve.

13. Din alte sume destinate pentru fond de Consistorul arhidiecezan și din venituri extraordinare.

Taxa fundamentală.

§. 18. Taxa fundamentală se statorește egală cu salariul și gradațiile de pe o lună, cari se plătesc odată pentru todeauna din partea fiecărui funcționar îndreptățiți la pensiuina în sensul §. 4 și se poate achita deodată, sau se detrage din salariu în 24 rate egale cu 5% interese.

Protopresbiterii plătesc taxa fundamentală și după salariul primit dela stat în calitate de protopresbiterii în suma egală cu salariul pe o lună.

Taxa anuală

§. 19. Taxa anuală se statorește la 10% dela salariu, gradații și salariu de protopresbiter, care se rețin în rate lunare la casa arhidiecezană.

Aceste rețineri se fac numai în decurs de 40, 35, 30 ani dela cece au intrat în serviciu după 1 April 1921.

Taxa de avansare

§. 20. Taxa de avansare este sporul retribuțiilor pe o lună a celor înaintați în funcțiune dela 1 April 1921 începând, sau sporul lunar ce-l primesc la salariu ca gradație, sau alt titlu, care se consideră la fondul de pensiuina.

Taxa dela biserici

§. 21. Fiecare comună bisericească din Arhidieceză contribuie cu o taxă anuală după averea de care dispune, și anume:

Comuna cu avere de inventar până la 5000 Lei — 25 Lei taxă.

Comuna cu avere de inventar până la 10.000 Lei — 40 Lei taxă.

Comuna cu avere de inventar până la 20.000 Lei — 60 Lei taxă.

Comuna cu avere de inventar peste 20.000 Lei — 100 Lei taxă.

Această taxă se administrează în pătratul prim al fiecărui an la casa arhidiecezană.

Parohiile și protopresbiteratele vacante

§. 22. Jumătate din venitul parohiilor vacante revine acestui fond pe întreaga durată a vacanței, tot asemenea și 10% din salariul ce-l primesc dela stat administratorii pentru administrarea parohiilor vacante.

Administratorii protoprești, întrucât au în biserici oficiu sistemizat, contribuie cu jumătate din venitul fix din protopresbiterat plus 10% din salariul ce l-ar primi dela stat pentru administrarea protopresbiteratului

Discul

§. 23. În fiecare biserică din Arhidieceză se poartă anume pentru acest fond un disc de două ori pe an și anume: La Dumineca Florilor și a doua zi de Rusali. Sumele intrate se varsă la fondul de pensiuini.

Taxe pentru examene și duplicate

§. 24. Dela fiecare candidat de preot, pentru examen de calificare preoțescă, drept taxă de certificat se încasează în favorul fondului de pensiuina o taxă de 50 Lei, iar dela profesori pentru atestatul de definitivare 100 Lei. Pentru extradare de duplicate după orice diplomă sau certificat se plătește în favorul acestui fond 25 Lei taxă.

Tipografia arhidiecezană

§. 25. Suma destinată din venitul Tipografiei arhidiecezane pentru ajutorarea preoteseilor văduve, se va transpune la acest fond.

VII. Acordarea pensiei

§. 26. Pensionarea se decide prin consistoriul arhiepiscopial în şedinţă plenară la propunerea senatelor respective.

a) La cererea funcţionarului:

b) Din oficiu, când este reclamată în interesul oficiului.

ad a) Cererile de pensionare sânt a se instrui:

1. Cu atestat de botez,
2. Cu atestat despre continuitatea serviciului,
3. Cu certificat medical despre starea sănătăţii,
4. Cu atestat despre purtarea oficiului dela autoritatea imediată sub care stă petentele.

Consistoriul supune pe petent unei vizitaţiuni din partea comisiunii sale emise din plenul consistorial cu concursul a doi medici, care imediat transpune la Consistoriul protocolul despre expertiză provăzută cu opiniunea sa. Medicii cercetează pe petente în prezenţa membrilor comisiunii, cari sânt de tagma preotească.

Spesele expertizei medicale satorite de Consistoriul le suportă petentele având a le anticipa la Consistoriul.

Membrii fondului de pensii cari au ajuns limita vârstei (§ 10) sau au împlinit numărul anilor de serviciu sistemizaţi în § 8 sânt dispensaţi dela cercetare.

ad b) În caz când funcţionarul nu se învoeşte să fie pensionat, necesitatea se constată din oficiu prin sentinţa forului competent disciplinar.

Ceie au ajuns limita de vârstă, pot fi pensionaţi în interesul serviciului şi fără proces disciplinar.

«La lichidarea pensiei se iau numai luni întregi, fracţiunile cad în favoarea fondului».

§. 27. Cererile de pensionare ale văduvelor şi orfanilor au să fie înaintate consistoriului în termen de cel mult trei luni dela moartea soţului sau tatălui — şi vor avea să fie provăzute cu următoarele acte:

1. Extras din matricula morţilor de pe actul de moarte al soţului.
2. Extras de botez al copiilor minori.
3. Certificat de moralitate din partea oficiului parohial, în care se atestă, că văduva e în viaţă şi că duce o viaţă morală, că la moartea soţului a trăit împreună cu el, că nu a fost pedepsită pentru crimă sau delict difamante, şi că nu s'a măritat.
4. Certificat de cetăţenie română.
5. Extras de pe actul de căsătorie.
6. Certificat dela oficiul parohial, unde s'a făcut căsătoria, prin care se atestă, că nu s'a desfăcut căsătoria prin despărţenie şi din care să se vadă, că dela celebrarea căsătoriei până la moartea soţului au trecut cel puţin 2 ani, şi dacă soţul la încheierea căsătoriei a fost trecut de 55, 60, 65 ani (§ 10), că a servit după împlinirea acestor ani cel puţin 3 ani în serviciul activ (§. 12).
7. Certificat dela oficiul parohial unde domiciliază copiii şi mama, prin care să se dovedească, că sânt în viaţă.

Orfanii de ambii părinţi vor avea să înainteze şi certificatul de moarte al mamei.

Pensiunea văduvelor sau orfanilor se lichidează cu prima luni a patra, care urmează după moartea capului de familie, ear dacă cererea de pensie se înaintează după 3 luni dela moartea soţului sau tatălui, pensiunea se lichidează cu prima acelei luni, care urmează după intrarea cererii.

Cererile intrate după 3 ani dela moartea soţului sau tatălui nu se mai iau în considerare.

Pensiunile neridicate în decurs de 2 ani după scadenţa lor, rămân în favoarea fondului.

VIII. Ajutoare extraordinare

§. 28. Consistoriul arhiepiscopial poate acorda ajutoare extraordinare funcţionarilor şi urmaşilor îndreptăţiţi la pensie, în caz de necesitate.

În cazul, când rămân mai mult de 4 copii, consistoriul poate acorda după necesitate ajutoare extraordinare şi celorlalţi copii, care ajutoare însă nu pot fi mai mari, ca ale copiilor îndreptăţiţi.

§. 29. Din venitul fondului se votează după putinţă o subvenţie corespunzătoare internatului arhiepiscopial pentru orfanii de preoţi.

§. 30. În cazul morţii unui membru în activitate se plăteşte urmaşilor un ajutor de înmormântare egal cu salariul şi gradaţiile — la protopresbiteri şi cu salariul de protopresbiter — pe 3 luni, — ear pentru pensionari, văduve şi orfanii pensiunile ori ajutoarele lichidate pe 3 luni.

§. 31. Dacă ulterior se constată o eroare de fapt cu privire la timpul servit, la persoană, vârstă sau retribuţiune, la reţineri sau la calculul pensiei, atât pensionarul, cât şi consistoriul poate cere rectificarea pensiei.

§. 32. Fondul de pensie se administrează separat de celelalte averi ale arhiepiscopiei şi se poate eloca: 1) în depuneri la bancă, 2) în acţiuni şi efecte, 3) în realităţi.

IX. Cheltuielile serviciului pensiunilor sânt:

§. 33. 1. Pensiunile şi ajutoarele prevăzute la §§. 9, 12, 13, 28, 29, 30.

2. Subvenţii pentru plata personalului şi materialului serviciului pensiunilor.

X. Dispoziţii transitorii

§. 34. Membrii vechi ai fondului de pensii, cari încă nu şi-au întregit taxele către fond potrivit statutelor formulate de Sinodul arhiepiscopial în anul 1919, sânt în drept să le întregescă acum potrivit §-ului 14 din acele statute, plătiind după sumele de întregire 10% interese de întârziere pe toţi anii de serviciu înainte de 1 April 1921. Aceste sume se vor plăti în curs de doi ani şi se vor reţine la Cassa arhiepiscopială din salarii în rate lunare egale.

Membrii intraţi în serviciu înainte de 1 April 1921 vor primi pe anii servii înainte de acest termen pensia cuvenită conform statutelor după cari au plătit sau întregit taxele, — luându-se de bază până la 10 ani de serviciu pe fiecare an 4%, din suma asigurată ca pensie şi anume majorată conform §-ului 35, ear pentru anii servii după 1 April 1921 după statutul prezent, §. 9, socotindu-li-se însă după fiecare an din primii zece ani servii după regulul prezentului statut o pensie egală cu 4% din salarii şi gradaţii — la protopresbiteri şi din salarii de protopresbiter.

2. Membri intraţi în serviciu înainte de 1 April 1921, sânt în drept să răscumpere maximum jumătate din anii servii înainte de 1 April 1921, plătiind pe toţi anii ce doresc să-şi răscumpere, în curs de 4 ani, 5% dela retribuţiunile cari se socotesc la pensie şi de cari beneficiază la răscumpărare. Sânt în drept să răscumpere şi mai mulţi ani, plătiind de fiecare an un plus de 10% din retribuţiunile amintite mai sus, în decurs de 5 ani dela cererea răscumpărării.

Anii servii dela 1 April 1921 încoace se vor adăuga la anii răscumpăraţi.

Membrii fondului dinainte de 1 April 1921, întru cât de prezent sânt în regulă cu plătirile şi întregirile prevăzute în statutul din 1919, vor beneficia de răscumpărare prevăzută în alineatul 3 al acestui §, plătiind pe jumătate din anii servii înainte de 1 April 1921 — 3%, ear pe anii în plus 6%, din retribuţiunile amintite în § 9 al prezentului statut.

Cererile membrilor fondului de pensii referitoare la răscumpărarea anilor servii înainte de 1 April 1921 se pot înainta Consistoriului până la 31 Decembrie 1924.

După acest termen cererile intrate nu vor fi luate în considerare.

§. 35. Pensionarii de azi, cari au o pensie anuală până la 100 Lei anual, li se acordă pe viitor pensia majorată de 10 ori, iară ceie au o pensie mai mare de 100 Lei anual, pentru plusul dela 100 Lei în sus, de 5 ori, fără adaosul de 100%.

§. 36. Intrucât în cursul timpului pe care legislativă s'ar lua din partea statului măsuri, ca pensiunile funcţionarilor eclesiastici din Arhiepiscopie să fie suportate de cassa generală de pensii, ce se află în administraţia statului după legea generală de pensii, şi drept urmare fondul de pensii şi-ar pierde menirea precizată în alineatul 1 al §-lui 1, averea fondului cu intacta asigurare a drepturilor câştigate pentru trecut şi pe lângă satisfacerea conştiinţoasă a obligamentelor statutare faţă de părtasi şi urmaşi lor îndreptăţiţi, rămâne în proprietatea Arhiepiscopiei, spre a se subvenţiona din venitele lui internatului pentru orfanii de preoţi.

Dacă în urma unor asemenea măsuri legislative fondul de pensii nu va fi în stare să satisfacă obligamentelor statutare, iar statul nu ar asigura pensiuni corespunzătoare celor asigurate prin prezentul statut, sinodul arhiepiscopial la timpul său va stabili modalităţile după cari se vor despăgubi membri de atunci ai fondului, ţinând seama de deosebirea contribuţiilor, ce le-a făcut fiecare la fond.

§. 37. Statutul prezent intră în vigoare în mod provizor la 1 Iulie 1923, având consistoriul a prezenta în proxima sesiune sinodală calculul matematic despre posibilitatea aplicării dispoziţiilor cuprinse în aceste statute.

Statutul prezent, după punerea lui în aplicare definitivă, se poate modifica numai prin Sinodul arhiepiscopial şi numai prin un conclud luat cu o majoritate de 2 terţialităţi a voturilor celor prezenţi. Propunerile de modificare pot veni numai prin sau dela Consistoriul arhiepiscopial, — care este dator să le publice în organul oficios al Arhiepiscopiei cel puţin cu 15 zile înainte de întrunirea Sinodului, — şi deodată cu convocatorul la Sinod să le comunice şi deputaţilor sinodali.

§. 38. În cazul când dotaţiunea actuală a celor îndreptăţiţi în §. 1 la pensie s'ar micşora ori ar interveni o modificare în alimentarea fondului, ori s'ar schimba situaţia valutară încât venitele fondului nu ar fi suficiente pentru plăţirea cheltuielilor prevăzute în §. 33, sinodul arhiepiscopial trebuie să supună unei revizii dispoziţiile privitoare la suma pensiei şi ajutoarelor şi să le reducă după trebuinţele ce vor rezulta din experienţele câştigate conform împrejurărilor.

§. 39. Cu aplicarea statutelor prezente se încredinţează Consistoriul arhiepiscopial, care va face o instrucţiune nouă, pe care o va pune în aplicare în mod provizor, iară la proxima sesiune sinodală o va prezenta spre aprobare.

Aducând statutul modificat la cunoştinţa generală atragem atenţiunea asupra următoarelor dispoziţiuni ale statutului şi anume:

1) La §. 18. P. C. protopresbiteri sânt poţiţi a raporta Consistoriului până la 31 Iulie a. c. cum doresc a solvi taxa fundamentală în suma de lei 650 — după salariul de protopresbiter.

2) La §. 21. Taxele dela comunele bisericesti cari au fost de administrat casei arhiepiscopale în primul pătrar al anului, au sosit dela foarte puţine protopresbiterate şi şi dela acestea necomplete. Apelăm din nou — cu deosebire la preoţi, — ca să îngrijească solvirea acestor taxe pe anul în curs cel mai târziu până la 31 Iulie a. c. ear în viitor să aibă în vedere dispoziţiunile acestui §.

3) La §. 22. Așteptăm administrarea sumelor rezultate din purtarea discului la casa arhidiecezană în modul și timpul prevăzut în punctul 5 al ordinului circular Nr. 8070 Ep./1923.

4) La §. 27. Cucernicii preoți sunt poftiți a aduce penultimul și ultimul alineat al acestui § la cunoștința văduvelor penzionate și a celor care asiprează la o penzie — aflate în parohia lor. —

5. La §. 34. Cererile membrilor referitoare la răscumpărarea anilor servii înainte de 1 April 1921 sânt a se înainta Consistoriului cel mai târziu până la 31 Decembrie 1924 st. n. — dată fixă ca ultim termen.

Cererile intrate după acest termen nu se vor lua în considerare sub nici un motiv.

Sibiu, din sediinta consistoriului arhidiecezan ca senat episcopesc, ținută la 7 Iunie 1924.
Consistorul arhidiecezan

INFORMAȚIUNI

Rusalile în Sibiu. Intr-o atmosferă de cucernicie și strălucire s'a serbat în biserică noastră catedrală, și în anul acesta, ziua *Pogorării Duhului Sfânt*. La ora 9 1/2, a. m. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a fost condus în catedrală din partea clerului îmbrăcat în ornate și a corului seminarial. După sfânta liturghie celebrată de Arhiepiscopul nostru cu asistența clerului catedralei, I. P. S. Sa a rostit o luminoasă predică, ascultată cu toată evlavia de numeroșii credincioși. S'a celebrat apoi vecernia, după care I. P. S. a fost condus cu aceeași ceremonie la reședința sa.

A doua zi de Rusalii a predicat p. prot. militar Ion Dăncilă.

Răspunsurile liturgice la aceste sfinte sărbători le-a dat corul mixt al școalei normale «Andrei Șaguna», condus de profesorul T. Popovici.

Alegere de protopop. Vineri în 31 Mai a fost alegere de protopop la Șercaia. A intrunit totalitatea voturilor candidatul Vasile Stoican, profesor la liceul Radu Negru din Făgăraș. Noul protopopiat leagă mari speranțe de înmăsoare și harnicul ales.

Intregire. Din raportul despre sfințirea bisericilor din Ilia, apărut în nr. 39 al zărilor noastre, a rămas din eroare de tipar neamintită comuna *Brete Mureșană*, — care s'a prezentat în mod de tot demn, cu peste 300 bărbați și tot atâtea femei și copii de școală, în frunte cu preotul și învățătorul, precum și comuna *Roșcani* al căror credincios n'au pregetat să vină o cale de 25 km. ca să poată vedea pe arhiepiscopul lor.

Corul Episcopiei Vadului, Feleacului și Clujului va da un concert, urmat de dans, Duminică 22 Iunie 1924 în sala hotelului «central» din Ludoșul de Mureș, cu ocazia descinderii în localitate a P. S. S. Episcopului Nicolae. Incepând seara la 8 ore. Prețul de intrare: Loc 1 40 Lei, II 30 Lei de persoană. Venitul net e destinat în scopul edificării bisericii din loc.

Ziar oprit să mai apară. Foia poporală din Orăștie, *Libertatea*, cum vestește Plugarul Luminat tot de acolo, a fost oprită din partea autorităților militare să mai apară, fără a se arăta motivele acestei opreliști. În urma acestei măsuri, redacția numitului ziar anunță că va face să apară un nou organ poporal de publicitate, sub numele de *Libertatea Națională*.

Cursuri de apicultură. Ministerul agriculturii a hotărât să țină la stupina Pr. *Alexandra Popa* din comuna Lisa (jud. Făgăraș), cursuri populare de apicultură. Se vor trata, teoretic și practic, în 10 lecții: însemnătatea și foloasele apiculturii; descrierea albinei; produsele albinei: ceară, faguri, miere; stupii și stupina; scoaterea stupilor în primăvară; potrivirea, hrănirea de nevoie și speculativă; adăpatul; sporirea albinelor; roitul artificial și natural; recoltatul mierei; matcele de rezervă; boalele și dușmanii albinelor; stupii la iarnă. — Cursurile se țin între 30 Iunie și 6 Iulie, și vor alterna cu lucrări practice în

stupină și cu confecționarea stupilor sistematici în atelier. — P. Al. Popa are delegațiunea să țină conferințe de apicultură la școalele de agricultură școlare normale, școalele de notari, la cercurile culturale ale învățătorilor și preoților în circumscripțiile din județele: Făgăraș, Sibiu, Brașov, Trei-Scaune, Alba-Iulia și Hunedoara.

— Mai amintim că la cursul din 30 Iunie până 6 Iulie se vor prezenta preoții; iar la 13—19 Iulie va fi cursul pentru învățători. Aceste cursuri vor fi continuate, cu aceiași auditori, în vara anului 1925, pentru completarea cunoștințelor. La fiecare curs se admit 20 inși. Se crede că statul va acorda cursanților subvenții de 50 Lei pe zi. Doritorii d'a participa la cursuri să se adreseze părintelui Al. Popa în Lisa.

Eră vremea. Casinoul din Sinaia intră definitiv în proprietatea Eforiei spitalelor. Jocurile de noroc au fost suprimate. Se vor da serbări, conferințe și teatru în sălile acestui cazinou.

Cum se botează pocăiții. Spun gazetele: Săteanul Marin Vrâncanu, din comuna Baldoarenești, județul Brăila, a fost amăgit de pocăiți să treacă la legea lor. Pentru a-l șterge orice urmă de stăntul min, cu care l-a uns preotul ortodox, pocăiții au silit pe bietul om să se frece pe tot trupul 5 zile de rând cu gaz (naft)...

Listă grăitoare. Un confrate din capitală și-a luat osteneala d'a compune lista de gazetari, cari scriu la o «anumită presă». Eată lista aceasta. *La Adevărul și Dimineața* sânt: Iacob Rozenthal, director coproprietar; C. Brauer (C. Graur sau Gr. Damian); B. Braunstein (B. Brănișteanu); I. Nadler (I. Nedelea); Grünberg (Vermon); Em. Feinsilber (E. Emilian); A. Segal (Nora); Adolf Hertz (A. de Herz); I. Schwartzman (I. Negreanu); B. Laizer (B. Lăzăreanu); Dr. Glicsman (Dr. Ygre); Blumenfeld (Sincerus); apoi Rintler, Friedman, Sanielevici și alții. — *La Lupta* sânt: Em. Honigman (E. Fagure); Albert Honigman (A. Fagure); Mendel Grünberg (Milan Maximin); E. Samuel Hirsch (E. S. Cerbu); Leon Pauker (Leonard Paukerow) etc. — *La Aurora* sânt: S. Weiss (Albu); M. Mendel (Mircea); Marcus (Munteșcu); Gheliber (Dragu); A. Hurting (Georgescu); Kronberg (Rodan); Gutman (Bănescu); H. Fischman (H. Gaad); Rosenberg (Răpeanu); Dr. Ghelenter și alții. — *La Socialismul* sânt: G. Hirsch (G. Cerbu); Al. Nuham Katz (Al. Dobrogeanu Gherea); Marcel Pauker, Sternberg, P. Herșcovici, Albert Leonin, etc. — *La ziarul Tineretului Socialist* sânt: Israel Zukerman (I. Zaharescu); Pincus Lazarovici, Svahger, D. Ruber și alții. — *La Lumea Nouă* sânt: Dr. Stockman Simon Bercovici, Albert Abramovici, Ilie Moscovici, I. Herșcovici, Iacob Pistiner etc. — Acești evrei sânt cei care pretind că formează opinia publică românească...

Stațiunile experimentale de plante medicinale din Cluj, oferă doritorilor un rentabil și ușor câștig, prin adunarea și valorizarea plantelor medicinale. Astăzi sânt cătate următoarele plante:

1. Brustur cu prețul pr kg uscat de 450 Lei
2. Naiba mică sau cașul popii —
Folia malvae vulgaris kg 450 Lei
3. Măslăria — Folia hyoscyami kg 22— Lei
4. Naiba mare — Althaea officinalis kg 25— Lei
5. Naiba — Flores malvae kg 30— Lei
6. Naiba mare — Flores althaeae kg 25— Lei
Folia althaeae kg 2— Lei
7. Tei — Flores tiliae kg 17— Lei
8. Sugel alb — Flores lamii albi uscat kg 45— Lei
9. Florile de trandafiri kg 22— Lei

Cele se vor ocupa de adunatul plantelor medicinale, vor da unul dintre cele mai frumoase exemple poporului, care cu timpul se poate deprinde cu strânsul și valorizarea atator plante medicinale, ce se află în belșug pe pământul țării noastre, și n'ar trebui să fie aduse din străinătate. Acest lucru va putea servi ca un bun mijloc de câștig. Informații și îndrumări necesare se pot primi dela «Librăria Băncii Învățătorilor», Cluj, Piața Ștefan cel Mare, de unde cu prețul de 5 Lei, plus port, vor primi o broșură specială cu instrucțiunile privitoare la strângerea și valorizarea plantelor medicinale.

Posta redacției

Pr. I. M. în L. în curând. Sperăm să continuăm. Idee nimerită.

A. N. în P. Arătarea s'a înaintat celor chemați să se rostească asupra ei.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrală. Duminică viitoare va predica preotul Mihail Stoia, profesor la liceul «Gheorghe Lazăr».

Concert românesc. Sub conducerea și în beneficiul neobositului nostru dirigent, a dlui N. Oancea, și cu concursul prețios al dnei Minerva Brote (piano) și al dlui Dr. Ioan Crețu (vioară). Reuniunea română de muzică din Sibiu, a dat aseară, joi, în sala dela Urania unul dintre cele mai reușite concerte. Programul s'a compus, de astădată, aproape exclusiv din frumosele noastre cântece populare, alese din Ardeal, Băihor și Bucovina. Au avut ocazie să se distingă atât corul mixt instruit de beneficiar, cât și soliștii, deosebi P. Luca și dl N. Topolog. Un trio pentru vioară, violoncel și pian, de Smetana și altul de Dvorak, au fost executate cu măiestrie, gust și multă armonie de dna M. Brote, și dnl Dr. I. Crețu și N. Oancea. Sala plină a ovaționat cu însuflețire, atât pe dirigent, cât și pe celelalte puteri ale Reuniunii noastre de muzică, pentru ideea nimerită de a da, într'un an, cel puțin un concert cu program de muzică populară românească și a încuraja astfel pe compozitorii noștri naționali.

Conferență, care promise a fi interesantă, va ține profesorul din București, dl O. Caracostea trimis din partea «Universității libere», în colaborare cu «Asociațiunea» noastră. Conferența va avea ca temă: «Influența germană la Etnica» și se va ține Duminică, în 22 Iunie n. la ora 6 p. m., în sala cea mare a prefecturii din Sibiu. Prețul intrării ca de obicei. — Îndemnăm publicul sibian să ia parte în număr cât mai mare la această conferință. H. P. P.

Examenle finale publice la școala de ucenici a statului din Sibiu se țin în 21 și 22 Iunie a. c. Expoziția cu lucrurile manuale și desenele elevilor stă deschisă în timpul examenului. Duminică, în 22 Iunie, dela ora 10—12 a. m. se va face premierea elevilor.

Membrii noi la «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» s'au înscris: a) *fondatori*: dna Saffa Georgescu, soție de taxator vamal, dna Maria Moga, soție de măiestru franzeilor, dna Maria Baciu, soție de măiestru tâmplar, Nicolae Iordan, dir. școalei primare, Ant. German, preot-învățător, Ioan Calciuțu, agent tehnic de stat, N. Motronea, intendent la Banca Românească, Petru Drăgoiu și Ilie Dragomir, cursori consistoriali, Ioan Bănciu, restaurator și Petru Secu, măiestru măsar, achitând fiecare taxa de câte 100 Lei; b) *pe viață*: dna Maria Calciuțu, soție de agent tehnic de stat, Ioan Lupu, cantorul catedralei ort. rom. și Nicolae Șoancă, cursor consistorial, cu taxa de câte 50 Lei. **Comitetul.**

Publicațiune. În conformitate cu art. 747 de lege a impozitului pe salarii și cu § 128 din instrucțiuni pentru contribuțiunile directe, marile stabilimente, comerțanții, industriașii, meseriașii și profesioniștii, cari au personal salariat mai mare de cinci persoane, sânt obligați a ține un registru nominal de personal. Aceste registre vor fi vizate de către percepția circ. I Sibiu, de unde se pot procura cu prețul de 1 Leu coala. Registrele se vor pune la dispoziția agenților de control. **Administrația financiară, Sibiu.**

Mulțămită

În baza concluziunii Vener. Sinod arhidiecezan Nr. 58/1924, prin aceasta se exprimă mulțămită pentru donațiunile mai însemnate făcute în cursul anului 1923 bisericilor din arhidieceza noastră, și anume dlor: Nicolae Popa din Gusu, Melente Muntean din Romos, Atanasu Daju din Puiu, Petru Clecan din Puiu, Constantin Bursan, deputat, Andrei Baltes din Ocna-Sibului, Avel Ionescu din Zlăști, Nicolae Stăngu din Sibiu, Gheorghe Naneș din Voevodeni-mici, Petru Joandrea din Sibiu, Simion Chirca din Hunedoara, Gheorghe Lupesc din Sohodol, Dr. Dionisie Roman din Mediaș, Ana D. Chirilă din Lăncrăm, apoi: Uzinelor de fier din Hunedoara, Reuniunea femeilor din Hunedoara, Societatea «Petrosani» și Societatea «Mica».

Sibiu, 28 Mai 1924.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 1699.

(61) 1—3

CONCURS

Pe baza §. 63 din Stat. Organic combinat cu §. 23 p. 5 și a Regulamentului pentru procedura la alegere de protopresbiter votat de congresul național bisericesc al mitropoliei noastre sub Nr. 136 din 1888 §. 7 prin aceasta conform ordinului Ven. Consistor Nr. 5294 Plen. 1923, să publică concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter al noului înființat tract: Băița.

Retribuțiunile împreună cu acest post sânt: 1. Venitele după postul de protopresbiter cu întregire dela stat, taxe de vizitațiuni canonică, și pentru alte funcțiuni protopresbiterale.

2. Venitele din parohia centrală, care fiind ocupată, protopresbiterul conform concluziului congresual din anul 1881 Nr. prot. 129 o va ocupa după devenirea ei în vacanță. Până atunci va avea venitele din o parohie vacanță din tract.

Concurenții au să documenteze calificațiunea prescrisă prin concluziul congresual Nr. 111 din anul 1888.

Cereri de concurs cu documentele în original sânt a se înainta Consistorului Arhiepiscopale în termeni de 30 zile după prima publicare în ziarul «Telegraful Român», fiind a se alătura și o tabelă de calificațiune după rubricile indicate în regulamentul congresual provocat §. 12.

Concursul intrate după expirarea termenului nu se vor lua în considerare.

Băița, din ședința comitetului protopresbiterial ținută la 6/19 Februar 1924.

George Drăgan
comisar consistorial

Lazar Perianu
notar

Aprobat în ședința plenară, din 1 April 1924.

Consistorul arhiepiscopal.

(63) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III. Pișchinți, din tractul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea veniilor preoțești dela stat, sesiune parohială 30 jugare catastrale.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și aștearnă cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiterial ortodox rom. al Orăștiei până la termenul sus indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătoare în parohie, spre a cânta, celebra și cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

Pișchinți, la 23 April v. (6 Mai n.) 1924.

Ioan Hichel
președinte

Vasile Jini
not. adhoc.

Nr. 193/924.

Văzut:

Vasile Domșa,
protopop.

Nr. 239/924

(51) 1—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de cl. III Dobărea protopopiatul Miercurea, se scrie nou concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. având porție canonică 9 jug. 500 st. □.

Reflecții să-și înainteze suplicile lor instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul deschis, având a se prezenta în comună în vre-o Duminică ori sâmbătoare spre a face cunoștință cu poporul.

Miercurea, 29/V 1924.

Oficiul protopopesc:

Avram S. Păcurariu,
protopop.

Reclama este

sufletul comerțului

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Nr. 366 ex 1923

(63) 1—1

Publicațiune de licitație

Subsemnatul executor judecătoresc prin aceasta anunț, că în baza deciziei Nr. G. II 9389/1923 a Judecătoriei de ocol Sibiu în favoarea reclamantului Eugen Jeletzky repr. prin avocatul Dr. M. Kaun pentru încasarea creanței de 1861 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 24 Iunie 1924 ora 3 la fața locului în Sibiu, str. Ocnii, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 1 casa de fier în valoare de 12000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Sibiu, la 3 Iunie 1924.

Székelly Armin,
executor reg.

Nr. 11—924

(56) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III Rușciori, protopresbiteratul Sibiu, prin aceasta se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post se cuprind în coala de venit B.

La parohie se află porțiune canonică în mărime de 9/4 jug. catas. și se va mai întregi încă prin legea agrară. Pe lângă aceasta preotul mai primește dela fiecare familie câte o ferdelă de grâu.

Dela concurenți se cere să se prezinte la fața locului pentru a cunoaște localitatea.

Rușciori, la 10/23 Martie 1924.

Nicolae Boita
președinte.

Gheorghe Cernea
secretar.

Văzut:

M. Voileanu
adm. prot.

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare:

La Copșa mică: 2:10, 9:30, 15:20, 18:45.
La Ocnă-Băi: 6:20, 10:30, 13:55, 16:30.
La Peatra-Olt—București: 3:30, 13:50, 18:40.
La Făgăraș—Brașov: 5:5, 17:5.
La Alba-Iulia: 4:50, 19.
La Turnu-Roșu: 7:33, 12:24.
La Sătește: 8:30.
La Agnita: 4:32, 17:35.
La Cîsnădie: 6:55, 12:15, 18:20.

II. Sosire:

Dela Copșa-mică: 2:9, 10:16, 14:40, 21:20.
Dela Ocnă-Băi: 7:25, 12:10, 15:2, 17:35.
Dela Peatra-Olt—București: 1, 11, 16:20.
Dela Făgăraș—Brașov: 8:14, 14:12.
Dela Alba-Iulia: 8, 16:55.
Dela Turnu-Roșu: 9:34, 14:41.
Dela Sătește: 20:28.
Dela Agnita: 7:59, 17:36.
Dela Cîsnădie: 8:26, 13:34, 20.

În Librăria Arhiepiscopală
a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților

I. Spre Emaus

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Prețul: Lei 35—

plus spese postale: Lei 5—

La Librăria Arhiepiscopală din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale
Dnii Ioan Mețianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

Prima pietrărie românească în Sibiu

IOAN CHIDU

Strada Podului Nr. 7/a

Recomandă Onor. public depozitul său bogat de

Cruci și monumente funebre

cum și alte lucrări de tot soiul aparținătoare acestei
(55) branșe, cu prețurile cele mai moderate 2—

Execuții Monumente pentru Cimitirile Eroilor

La Librăria Arhiepiscopală în Sibiu, se
mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudu Lei 6—, broșat Lei 10—,
plus porto postal Lei 5—.

La Librăria Arhiepiscopală din Sibiu se
află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școlile secundare:

Ziarul de casă.
Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.
Coale pentru registrele de exhibite.
Tipărituri pentru bugetele școlare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.
Bilet de informație la însușiri pt. fiecare elev.
Bilet de admisiunea elevilor.

Pentru școlile primare:

Registre pentru absenții și clasificări.
Matricole școlare.
Cronica școlară.

În «Biblioteca Bunului Păstor» au apărut:
Nr. 1. «Taina pocăinței». Studiu pastoral
de I. Hanzu. Prețul 1 lei.

Nr. 2. «Clerul și chestiunea alcoolismului».
Traducere de V. Oana. Prețul 4 lei.

Nr. 3. «La centenarul seminarului Andreian».
Disertație de Dr. A. Crăciunescu. Prețul 1 lei.

4. «Chemarea preoșimii noastre». Considerații
de actualitate, de mai mulți. Prețul 5 lei.

Nr. 5. «Șase predici pentru Duminică postului mare» și «Un cuvânt pentru ziua Invierii
Domnului», de mai mulți. Prețul 2 lei.

Nr. 6. «Îndrăznești, eu am biruit lumea».
Predici pentru tîmp de război, prelucrate după
I. Kessler, de Dr. N. Bălan, și I. Moșoiu. Prețul 2 lei.

Nr. 7—8 «26 Predici la credința creștină sau
Tălcuirea Crezului». Traducere de episcopul
Nicolodan al Hușilor. Prețul 10 lei.

Nr. 9. «Petru Mălor și Untrea» de părințele
Terenție. Prețul 2 lei.

Nr. 10. «Schisma românească» sau «Untrea
cu Roma». Prețul lei 2.50.

Nr. 11. «Studiul pastoral în biserică românească»,
de arh. Iuliu Scriban. (Extras din
Revista Teologică).

Nr. 12. «Ortodoxia și creștinismul apusean».
Prelucrare din rusește de P. S. Sa Nicolodan,
episcop al eparhiei Hușilor. Prețul lei 8.—

Numerii 1, 2, 3, 4, 7—8, 10, 11 și 12 se
pot comanda la administrația «Revistei Teologice»,
Sibiu, str. Mitropoliei 32, trimițându-se pe
lângă prețul arătat mai sus și porto postal.

Editura și tiparul Tipografiei arhiepiscopale